

dat een oud gebouw uitstekend kan bewaard en hersteld worden, en dienstbaar gemaakt tot een praktisch doel, zonder archeologisch bedrog en zonder het karakter van het geheel geweld aan te doen," de heer Delen herinnerde aan Sir Robert Witt's instituut voor kunstgeschiedenis te Londen, Portman Square, en aan de instelling, door de erfgift van Dr Hofstede de Groot ontstaan, nl. het *Rijks Dokumentatie Instituut voor de studie der Noord-Nederlandsche Kunstgeschiedenis*.

De conservator van het Rubenshuis zou een dergelijk instituut ook in de te herbouwen woning ondergebracht willen zien, zoodra de oprichting eener volledige bibliotheek, en de samenstelling van *de volledige bibliographie der Vlaamsche Kunstgeschiedenis*, zouden tot stand gebracht zijn.

Inmiddels had de heer Delen de te herbouwen kamers en zalen van Rubens' woning reeds de volgende bestemming gegeven, als „oord van studie”.

De voornaamste zaal blijft natuurlijk de werkplaats (dat is zaal II op het plan gelijkvloers), waar eenige stukken uit het *Museum voor Schoone Kunsten van Rubens en zijn voornaamste tijdgenooten* kunnen ondergebracht, zooals Jan Brueghel, Van Dyck, Jordaens, Frans Snijders, Th. van Thulden, Lucas van Uden, Corn. de Vos, Frans Wouters. Zaal II zou gewijd kunnen zijn aan *voorwerpen die Rubens toebehoorden*. Ten einde *de vorming van Rubens' genie te volgen*, moet er in de eerste plaats worden getoond: *wat hij verschuldigd is aan zijn Vlaamsche voorloopers, zijn leermeesters en de zoogenaamde Præ-rubenisten*: als Marten de Vos, Frans Floris, Antonio Moro, Abr. Janssens e.a. Voor *wat Rubens dankte aan de Italianen* zou zaal VII ingericht kunnen worden. De afdeling zou bestaan uit foto's naar schilderijen van de meesters Michel-Angelo, Rafael, Titiaan, Correggio, Caravaggio, Guido Reni, ter vergelijking daarnaast foto's van *werken naar Rubens, welke dien invloed verraden*.

De zalen VIII en IX zouden het best geschikt zijn om aan te toonen *wat Rubens dankte aan de antieke kunst*, want dit is de halfronde zaal met de nissen.

Zaal X zou kunnen vertoonen *welken invloed Rubens heeft uitgeoefend op zijn tijdgenooten en leerlingen*. Het Museum kan heel goed eenige schilderijen missen van Pieter van Avont, Abr. Diepenbeeck, Frans Francken, Jan Fyt, Jan van den Hoeck, Del Monte, Pourbus, Quellin, Rombouts, Schut, Gerard Seghers, Daniël Segers, Th. van Thulden, Cornelis de Vos. De afdeling kon voortloopen tot in zaal XI.

De zalen XII, XIII en XIV zouden bestemd zijn tot *een overzicht over de gravure in Rubens' werk*, met een kleine onderafdeling: *Rubens als boekillustrator*, waarvoor het Museum Plantijn het meeste materiaal zou leveren.